

18) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Betaling for knallertbevis) [af Voigt (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 167. Fremsat 6/2 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Justitsministeren (Nathalie Lind):**

Lovforslaget går ud på, at de unge skal betale et gebyr på 300 kr. for at få udstedt beviset for, at de har modtaget den obligatoriske knallertundervisning, mens den nuværende regel bemyndiger justitsministeren til at fastsætte gebyrets størrelse.

Spørgsmålet om gebyrets størrelse har været fremme her i tinget to gange tidligere. Første gang var i forbindelse med loven om obligatorisk knallertundervisning. Her gjorde man både i bemærkningerne til lovforslaget og over for retsudvalget udtrykkelig opmærksom på, at kømmunerne skulle afholde omkostningerne til gennemførelse af den obligatoriske knallertundervisning, og at det var en afgørende forudsætning for kommunerne for at påtage sig denne opgave, at de fik adgang til at opkræve et gebyr, der skulle dække en del af udgifterne til undervisningen. Endvidere fremgik det, at man forestillede sig et beløb i størrelsesordenen $\frac{1}{3}$ af udgifterne. Med disse forudsætninger blev loven vedtaget.

Anden gang var her i vinter i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om ændring af lov om fritidsundervisning m. v. Her blev det klart tilkendegivet over for uddannelsesudvalget – og det fremgik også af debatten ved både første og anden behandling – at det var regeringens hensigt at fastsætte gebyret til omkring 100 kr., svarende til ca. $\frac{1}{3}$ af udgifterne ved undervisningens afholdelse. Bemyndigelsen til at fastsætte gebyret er således bundet til en række forudsætninger, og regeringen finder ikke, at der er anledning til på ny at drøfte dette spørgsmål, som jo kun var en del af problemstillingen ved indførelse af obligatorisk knallertundervisning.

I bemærkningerne til forslaget berører forslagsstillerne også spørgsmålet om, hvorvidt undervisningen skal afsluttes med obligatoriske prøver i såvel teoretiske som praktiske færdigheder. Jeg kan hertil bemærke, at en af

justitsministeriet nedsat arbejdsgruppe for tiden arbejder med disse spørgsmål, og jeg finder det rigtigst, at vi afventer arbejdsgruppens indstilling, før man tager stilling til, hvilke krav der skal opfyldes, før bevis kan udstedes.

På denne baggrund kan jeg ikke anbefale dette lovforslag.

Lissa Mathiasen (S):

Med dette lovforslag har fremskridtspartiet endnu en gang fået markeret sin trang til papirnusseriet. Kun fire dage efter vedtagelsen af loven om obligatorisk knallertundervisning, hvorunder også betalingen blev meget grundigt drøftet, rejser man spørgsmålet igen. Jeg betragter det som en åbenbar mangel på mærkesager fra fremskridtspartiets side, at det er nødvendigt at tage sagen op, når afgørelsen kun er få dage gammel, og jeg kunne godt tænke mig at spørge, om det er på den måde, man fra fremskridtspartiets side mener at lette vores arbejde herinde i folketinget.

Allerede i samlingen 1976–77 blev holdningen til dette spørgsmål meget klart markeret, idet et flertal stemte imod forslaget fra fremskridtspartiet. Et mindretal stemte imod og et flertal stemte for at give justitsministeren beføjelse til at fastlægge gebyret for beviset.

Princippet om, at al undervisning inden for ungdomsskolen bør være gratis, er et princip, som vi går ind for, og som vi ønsker at bevare. Som allerede nævnt stemte vi den 2. februar for loven om obligatorisk knallertundervisning med beføjelser til justitsministeren, og det er en lov, som vi står ved.

Jeg kan derfor love fremskridtspartiet en hurtig behandling af denne sag, idet vi klart afviser lovforslaget.

Holmberg (V):

Forslaget til lov om ændring af færdselsloven er i og for sig meget letforståeligt, man kan sige meget enkelt. Det drejer sig om, at der skal betales et gebyr på 300 kr. for knallertbevis. Det er rigtigst, at der har været set lidt forskelligt på gebyrets størrelse, men ved lov nr. 302 af 8. juni 1977 blev ministeren bemyndiget til at fastsætte gebyret, og i forbindelse med behandlingen af lov om fritids-

[Holmberg]

undervisning blev det også drøftet. Ministeren ønsker nu at bruge sin bemyndigelse – der er grund til at understrege, at det er efter forhandling med Kommunernes Landsforening – til at sætte gebyret til ca. 1/3 af udgifterne, formentlig ca. 100 kr. Det er vel ikke større ting, det drejer sig om her, men på denne baggrund kan jeg på venstres vegne ikke anbefale forslaget.

Annelise Godfredsen (KF):

Jeg kan ganske kort henvise til, hvad vi tidligere har sagt om disse ting. Det er vores mening, og det er det stadig, at det må være rimeligt, at man betaler for at modtage en sådan undervisning, ligesom når man modtager undervisning i automobilkørsel. Om man skal falde ned lige nøjagtigt på beløbet 300 kr., det kan drøftes, men vi er positive over for forslaget og vil give det en venlig behandling i udvalget.

Mimi Jakobsen (CD):

Vi kan ikke fra centrum-demokraternes side støtte forslaget. Vi har tidligere givet udtryk for, at vi fandt, at en bemyndigelse til ministeren var passende, og at beløbet nok nærmere lå omkring 100–120 kr. Vi har ikke hørt noget, der skulle påvise, at det beløb var for lille, eller at det ikke er rimeligt. Vi holder fast ved et beløb af den størrelsesorden og i det hele taget ved bemyndigelsen til ministeren og kan altså ikke tilslutte os forslaget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Da jeg er enig i fru Lissa Mathiasens bemærkninger om dette med at tage sådan et forslag op nogle få dage efter, at man principielt har drøftet det, synes jeg, jeg skal gøre min tale så kort som overhovedet muligt og sige: vi kan ikke under nogen omstændigheder deltage i dette forslag.

Gertrud Stjernholm Nielsen (DKP):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg fremlægge vores stilling til forslaget. Kommunerne vil stemme imod lovforslaget. Vi gik imod, at betalingen skulle sættes til ca. 100 kr., idet vi kun ønskede en symbolsk betaling for selve beviset og i øvrigt er imod, at der sker betaling for undervisning i ungdomsskolen. Når den socialde-

mokratiske ordfører i dag fastholder, at man er imod betaling for undervisning i ungdomsskolen, så må jeg sige, at man er det altså kun i teorien, når man kan godkende 100 kr.

I bemærkningerne sammenligner man forslaget med, at der skal betales for førerbevis til bil og motorcykel, men det holder faktisk ikke stik med den sammenligning, da den aldersklasse, der her er tale om, overhovedet ikke må føre disse køretøjer, og de over 18-årige knallertkørere skal jo netop ikke erhverve sig noget bevis.

Ole Vig Jensen (RV):

Det skal medgives fremskridtspartiet, at det allerede under debatten i forbindelse med ændring af fritidsloven meddelte, at man ville fremsætte et forslag her i folketinget, men jeg må sige, at det gør ikke begrundelsen bedre. Jeg synes, det er en tom og meningsløs demonstration.

Jeg føjer til endnu en gang, at når det endte med, at denne sag blev lagt over under ungdomsskolen, var det selvfølgelig, fordi det var en meget bedre måde og formentlig også en samfundsøkonomisk billigere måde at organisere denne knallertundervisning på. Det vil stride imod gældende regler, at man skal betale for at deltage i ungdomsskolevirksomhed, men vi har accepteret, at de 100 kr., der fra starten har været nævnt, måske var en rimelig betaling for selve gebyrudstedelsen.

Det synspunkt fastholder det radikale venstre og afviser altså forslaget her.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti må gå imod det foreliggende forslag.

Alfred Hansen (DR):

Retsforbundet har stemt for den obligatoriske knallertundervisning, og det ønsker vi at vedstå.

Jeg gad i grunden vide, hvordan man er kommet til de 300 kr., som fremskridtspartiet tilsyneladende har slået et slag på tasken for at finde frem til. Findes der yderligere dokumentation for, at det lige netop er 300 kr., man har lagt sig fast på som gebyr for dette førerbevis?

[Alfred Hansen]

Retsforbundet kan overhovedet ikke medvirke til vedtagelse af dette forslag, og for at bruge et udtryk, som en fremskridtsmand er kommet med tidligere i dag, skal jeg sige: »Jeg skal ikke forhindre en omgående andenbehandling af dette forslag, så for min skyld må det gerne gå direkte til anden behandling.«

Wilhelm (VS):

Vi betragter betaling for dette bevis som en kopskat. Vi var imod gebyret for ungdomsskoleundervisningen, og vi synes i og for sig, det er forståeligt, at fremskridtspartiet føler sig fristet af, at man brød nogle barrierer ned dér og indførte et gebyr for en sådan undervisning, der principielt burde være gratis. Det burde ikke undre socialdemokratiet og andre, at man herved opfordrer direkte til, at de stikker snuden frem. Det er det, der sker. Man skulle have holdt fast på, at den undervisning var gratis. Når vi var imod de 100 kr., er vi selvfølgelig ikke mindre imod det, der her er foreslået.

Knud Lind (FP):

Ja, jeg er jo indledningsvis ikke i den heldige situation, at jeg kan takke for velvillig tilslutning til forslaget.

Fremskridtspartiet går ind for obligatorisk knallertundervisning med en afsluttende prøve, der indeholder dels en praktisk prøve i knallertkørsel, foretaget i den almindelige trafik på offentlig vej i lighed med cyklistprøven, dels en teoretisk prøve i færdselslære specielt for knallertkørere. Efter bestået prøve udstedes et bevis til den pågældende knallertkører. For udstedelse af beviset fastsættes et gebyr, stort 300 kr., til dækning af administrations- og undervisningsudgifterne.

Det er fremskridtspartiets indtryk, at undladelse af obligatorisk prøve i praktiske og teoretiske færdigheder til opnåelse af det anførte knallertbevis vil give den unge knallertkører og især dennes forældre en falsk tryghedsfølelse, ligesom det vil være uheldigt i forhold til den almindelige trafiksikkerhed.

Fremskridtspartiet har stedse påpeget, at de unge mennesker selv bør betale for undervisningen. Hverken justitsministeren eller undervisningsministeren har vist imødekommenhed over for dette krav, men alene hen-

holdt sig til bemyndigelsen i færdselslovens § 63, stk. 4, hvoraf det fremgår, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om gebyret. Ikke blot fremskridtspartiet har ment, at de unge selv må betale. Flere ordførere havde den samme opfattelse under anden behandling af forslag til lov om ændring af færdselsloven den 25. maj 1977, hvilket fremgår af følgende citater fra folketingets forhandlinger.

I den forbindelse må justitsministerens indstilling skabe forundring, når man har læst venstres stilling til samme spørgsmål i 1977. Hr. Holmberg fra venstre sagde ifølge folketingets forhandlinger 1976-77, 2. samling, sp. 5004 og 5005:

»I betænkningen skriver vi, at det er vores opfattelse, at de unge selv må betale for undervisningen i forbindelse med erhvervelse af kørekort, knallertbevis. Det anbefaler vi at stemme for.«

Man kunne jo stille sig det spørgsmål: har SV-samarbejdet gjort venstre fuldstændig holdningsløst?

Hr. Hagen Hagensen fra det konservative folkeparti sagde ifølge sp. 5005:

»Det bør ikke være sådan, at det offentlige skal betale for denne undervisning, selv om den gøres pligtmæssig. Det samme gælder jo, hvis man vil have kørekort til bil eller andet køretøj, så må man selv betale derfor.«

Hr. Niels Helveg Petersen fra det radikale venstre sagde, jfr. sp. 5005:

»Efter meget nøje overvejelse er vi nået til det resultat, at det vil være mest rimeligt at drage en parallel til det forhold, at man selv må betale for kørekort til bil og motorcykel, og at der derfor også bør erlægges betaling af knallertkørere, der skal have kørekort.«

Set ud fra alle synsvinkler vil det også være gavnligt for de unge mennesker, at de selv skal betale. Krævementaliteten har efterhånden taget et sådant omfang, at adskillige unge mennesker nu kun kan sige: jeg vil have, jeg vil have. Dette er usundt for dem, idet de ikke får opbygget den respekt, der bør vises over for andre menneskers penge.

Med alle disse tilkendegivelser skulle fremskridtspartiets lovforslag være sikret en velvillig behandling her i tinget. Derfor må det undre, når der i dag er kommet et sådant frafald fra de forskellige partier, i særdeleshed at venstre pludselig vender om. Har man råd til en knallert til 3.000 kr., har man også

[Knud Lind]

råd til de 300 kr., som vi anbefaler at dette bevis skal koste.

Det glæder mig dog, at justitsministeren stadig væk tænker på et gebyr og stadig væk tænker på, at der skal være en prøve og dermed den prøve, vi taler om de skal gennemgå, inden de kommer ud i det, man kalder den hårde trafik.

Jeg skal på denne baggrund anmode tinget om at give lovforslaget en hurtig – hvad jeg har fået at vide fra medlemmer at det vil få – og en velvillig behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Ved tilrettelæggelsen af dagens dagsorden var det meningen, at der skulle have været aftenmøde efter middagspause, men med det tempo, der har været, ser det ud til, at vi kan få hele dagsordenen gennemført i løbet af eftermiddagen. I hvert fald går vi videre nu til den næste sag på dagsordenen.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om autorisation af låsesmede [af Mimi Jakobsen (CD) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 70. Fremsat 6/2 79).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning bærer overskriften: »Autorisation af låsesmede.«

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at der ikke med forslaget sigtes til de mere erhvervsprægede aspekter af sagen, men derimod til det, man mere bredt kunne betegne som et forslag om kriminalpræventiv indsats til sikring mod begåelse af strafbare handlinger, herunder specielt indbrud.

Jeg vil gerne klart sige, at jeg naturligvis altid er interesseret i at gennemføre egnede forslag, som har et sådant hovedsigte. Kan man på en bestemt og måske mindre kompliceret måde begrænse kriminaliteten, skal vi naturligvis ikke afstå herfra, men jeg må samtidig nævne, at vi jo også her beskæftiger os med et erhvervsområde med såkaldt fri næring. Der er ingen lovbestemmelser, der hindrer nogen i at etablere en låsesmedeforretning, en nøglebar, eller hvilket navn en sådan virksomhed måtte arbejde under.

Ifølge bemærkningerne til forslaget skulle denne retstilstand have muliggjort indbrud eller anden form for berigelseskriminalitet, som er begået af personer med tilknytning til branchen.

Jeg kan oplyse, at justitsministeriet af politiet er blevet gjort bekendt med enkeltstående eksempler herpå. Men vi har ikke i ministeriet et mere fuldstændigt billede af omfanget af denne kriminalitetstype. Vi ved ikke, om der kun er tale om enkeltstående tilfælde, eller om der er tale om et mere udpræget kriminalitetsmønster.

Jeg vil foretrække at have et mere sikkert og fyldigt materiale som grundlag for min endelige stillingtagen til disse spørgsmål. Jeg vil også gerne have anledning til nøjere at overveje og analysere, om den kriminalitet, som man kender til af den her omtalte art, ikke ville være blevet begået eller i hvert fald betydeligt begrænset, hvis vi havde haft en autorisationsordning for låsesmede.

Til disse rent politimæssige synspunkter vil jeg også føje, at der i relation til en eventuel autorisationsordning også rejser sig en række helt andre og meget principielle problemer; jeg kan blot nævne problemerne om erhvervsudøvernes faglige kvalifikationer, om deres vandel og om kontrollen med en eventuel autorisationsordning.